

Vaasan hallinto-oikeus

Diaarinumero 00639/18/5101

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

17.9.2020

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **24.9.2020 (7 pv)**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 17.9.2020 nro 20/0125/3, valitus ympäristölupa-asiassa Kauttuan paperitehtaan ympäristöluvan lupamääräyksen 2 mukaisen suunnitelman hyväksyminen, Eura.

Luvan hakija

Jujo Thermal Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **17.9. – 26.10.2020** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet ja valitusaika

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. **Valitusaika päättyy 26.10.2020.**

Vaasan hallinto-oikeus**Päätös**

Antopäivä
17.09.2020

Päätösnumero
20/0125/3

Diaarinumero
00639/18/5101

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Luvan hakija ja muutoksenhakija

Jujo Thermal Oy

Päätös, johon on haettu muutosta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue
27.4.2018 Nro 61/2018/1

Asian aikaisemmat vaiheet

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 3.4.2013 antamallaan päätöksellä myöntänyt Jujo Thermal Oy:lle ympäristöluvan (nro 71/2013/1, dnro ESAVI/118/04.08/2012). Päätös on koskenut Kauttuan paperitehtaan ympäristölupapäätöksen lupamääräysten tarkistamista. Päätös on sisältänyt ratkaisun toiminnan käyttö- ja päästötarkkailusuunnitelmasta.

Vaasan hallinto-oikeus on 3.11.2015 antamallaan päätöksellä (nro 15/0296/2, dnro 01074/13/5101) muuttanut lupamääräystä 2.

Korkein hallinto-oikeus on 9.1.2017 antamallaan päätöksellä (taltionro 16, dnro 3901/1/15) pysyttänyt Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen.

Lainvoimaisen ympäristöluvan lupamääräys 2, jossa selvityksen jättämisestä on määrätty, kuuluu Vaasan hallinto-oikeuden edellä mainitulla päätöksellään muuttamassa muodossa seuraavasti:

2. Jätevesien sisältämien kehittimien, reaktiivisten värien tai muiden haitallisuudeltaan näihin rinnastettavien osittain jätevesiin päätyvien kemikaalien määrä ei saa ylittää pitoisuutta, joka vaarantaa puhdistamon toiminnan, puhdistamon biolietteen hyötykäytön, vastaanottavan vesistön vesiekosysteemin tilan tai vastaanottavan vesistön veden hyötykäytön.

Osoite
Korsholmanpuistikko 43
PL 204
65101 VAASA

Puhelin
02956 42611

Telekopio
02956 42760

Sähköposti
vaasa.hao@oikeus.fi

Toiminnanharjoittajan tulee kuuden kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta toimittaa Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus) selvitys bisfenoli A:ta tai haitallisuudeltaan siihen rinnastettavaa muuta kehittävä tai kemikaalia korkeina pitoisuuksina sisältävistä prosessivesijakeista.

Selvityksen pohjalta toiminnanharjoittajan on laadittava suunnitelma teknista-loudellisesti toteuttamiskelpoisista kemikaalien kuormitusta olennaisesti jätevesiyhtiön jätevedenpuhdistamolle vähentävistä toimenpiteistä. Suunnitelmaan tulee sisältyä hakijan esitys jätevedenpuhdistamolle johdettavista bisfenoli A:n tai vastaavan kemikaalin kuormitus- ja pitoisuusraja-arvoiksi (kg/d ja mg/l) siten, että jätevedenpuhdistamolle asetettu vastaava raja-arvo on mahdollista saavuttaa.

Suunnitelma on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle vuoden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Suunnitelman perusteella Etelä-Suomen aluehallintovirasto voi antaa tarvittavat lupamääräykset toimenpiteistä tai muutoin täydentää lupaa.

Valituksenalainen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätös

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 27.4.2018 antamallaan päätöksellä Jujo Thermal Oy:n luvanhaltijana tekemän hakemuksen johdosta tarkistanut lupamääräyksen 2 mukaisen suunnitelman. Aluehallintovirasto on hyväksynyt esitetyn suunnitelman ja sen aikataulun. Lisäksi aluehallintovirasto on täydentänyt ympäristölupaa seuraavilla määräyksillä:

2a. Jätevesien yhteispuhdistukseen johdettavan jäteveden bisfenoli A -pitoisuus (CAS 80-05-7) saa olla 1.1.2019 alkaen korkeintaan 2,0 mg/l. Raja-arvoa katsotaan noudatetun, kun mittauksien vuosikeskiarvo ilman mittausepävarmuuksien vähentämistä alittaa raja-arvon.

22a. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä käyttämiensä kemikaalien vaikutuksista pintavesiin. Bisfenoli A:n tai muun jätevesiin päätyvän siihen rinnastettavan kemikaalin pitoisuustaso Eurajoessa tulee selvittää vähintään neljä kertaa vuodessa jätevesien purkupisteen ala- ja yläpuolisesta Eurajoen yhteistarkkailuohjelman mukaisesta pisteestä. Päivitetty vaikutustarkkailusuunnitelma tulee toimittaa valtion valvontaviranomaiselle 3 kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaisuudesta.

Päätöksen perusteluja

Lupamääräyksiä annettaessa on otettu huomioon laitoksen sijainti, sen yhteys muihin toimintoihin, nykyisestä toiminnasta aiheutunut haitta, toiminnasta aiheutuvan pilaantumisen todennäköisyys, onnettomuusriski sekä ympäristön-suojelulain vaatimus käyttää toiminnassa parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Bisfenoli A (CAS 80-05-7, aineen muita yleisesti käytettyjä nimiä: 4,4'-isopropylidenediphenol, bisphenol A, BPA) on CLP-asetuksen (EY n:o 1272/2008) yhdenmukaistetun luokituksen mukaisesti merkittävä vaaralauseilla H318 (vaurioittaa vakavasti silmiä), H335 (saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä), H317 (voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion) ja H360F (saattaa heikentää hedelmällisyyttä). Lisäksi aine on usein merkitty vaaralauseella H411 (myrkyll-

listä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia). Bisfenoli A ei ole valtioneuvoston asetuksen 1022/2006 tarkoittama vesiympäristölle vaarallinen tai haitallinen aine.

Bisfenoli A on ehdokasluettelossa erityistä huolta aiheuttavien aineiden lupamenettelyyn REACH-asetuksen (EY n:o 1907/2006) liitteen XIV mukaisesti. Syynä lisääntymisvaarallisuus (57c) ja hormonitoimintaan vaikuttavat ominaisuudet sekä ihmisen terveydelle että ympäristössä (57(f)). Bisfenoli A:n käyttöä rajoitetaan REACH-asetuksen liitteen XVII mukaisesti: lämpöherkkää paperia, jonka bisfenoli A:n pitoisuus on suurempi kuin 0,02 paino- % ei saa saattaa markkinoille 2.1.2020 alkaen.

Aluehallintovirasto on katsonut bisfenoli A:n päästöjen rajoittamisen tarpeelliseksi tulossa olevasta REACH-asetuksen rajoituksesta huolimatta. Rajoitus ei koske lämpöherkän paperin tuotannossa käytettäviä kemikaaleja, mikäli tuote saatetaan markkinoille jossain muualla. Näin ollen on edelleen tarpeen asettaa toistaiseksi voimassa olevia määräyksiä jätevesien sisältämän bisfenoli A:n aiheuttaman pilaantumisen estämiseksi yksityiskohtaisista perusteluista ilmenevällä tavalla.

Lupamääräys 2a

Aluehallintovirasto on asettanut raja-arvon paperitehtaan jätevesien bisfenoli A-pitoisuudelle 1.1.2019 alkaen. Paperitehtaan jätevedet käsitellään JVP-Eura Oy:n jätevedenpuhdistamolla, joka on teollisuuden ja yhdyskuntien jätevesille tarkoitettu yhteispuhdistamo. Paperitehtaan ja puhdistamon välinen viemäri on puhdistamoyhtiön omistama ja hallinnoima. Hakija on yksi puhdistamon omistajista, eikä ole tämän johdosta tehnyt teollisuusjätevesisopimusta Euran kunnan kanssa. Näin ollen aluehallintovirasto on katsonut, että kyseessä ei ole tavanomainen teollisuuslaitoksen ja viemärilaitoksen mukainen sopimussuhde vaan paperitehdas on järjestänyt jätevesiensä käsittelyn erillisessä teollisuuden jätevedenpuhdistamossa. Näin ollen kyse ei ole myöskään ympäristönsuojelulain 67 §:n mukaisista viemäriin johdettavan jäteveden raja-arvoista tai valtioneuvoston asetuksessa ympäristönsuojelusta 42 §:n mukaisista raja-arvoista. Sen sijaan aluehallintovirasto on katsonut, että päästöraja-arvo on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan toteuttamiseksi. Sillä voidaan myös varmistaa, että puhdistamoyhtiöllä on tosiasiallinen mahdollisuus saavuttaa sille asetettu raja-arvo. Ympäristönsuojeluasetuksen liitteen 1 mukaisesti aineet ja valmisteet, joilla osoitetaan olevan lisääntymiseen vaikuttavia ominaisuuksia, tulee huomioida päästöjen raja-arvoja asetettaessa. Bisfenoli A on CLP-asetuksen yhdenmukaistetun luokituksen perusteella tällainen aine.

Raja-arvo perustuu JVP-Eura Oy:n ympäristöluvassa asetettuun raja-arvoon sekä tietoon jätevedenpuhdistamon saavuttamasta bisfenoli A:n poistotehosta. Aine on nopeasti biohajoava, joten sen ominaisuuksien sekä 2016–2017 tarkkailutulosten perusteella biologisen jätevedenpuhdistamon voidaan olettaa poistavan 99 % bisfenoli A:sta. Poistotehosta tapahtuvat vaihtelut liittyvät pääasiassa jätevedenpuhdistamon poikkeavaan toimintaan, johon paperitehdas ei pysty omalla toiminnallaan suoraan vaikuttamaan. Näin ollen on kohtuullista, että raja-arvon lähtökohdaksi otetaan jätevedenpuhdistamon normaalitoiminta.

Jos paperitehtaan jäteveden bisfenoli A -pitoisuus on raja-arvon mukainen,

2 mg/l, laskennallinen pitoisuus 99 % poistoteholla on Eurajokeen johdettavassa vedessä 0,02 mg/l, mikä vastaa puhdistamoyhtiön lainvoimaisen ympäristöluvan tavoitteellista raja-arvo. Koska puhdistamoyhtiön luvan raja-arvo on asetettu sellaiseksi, ettei haitatonta pitoisuutta (PNEC 1,6 µg/l,) ylitetä Eurajoessa, pystytään raja-arvolla täten estämään bisfenoli A:n haitalliset vaikutukset vesistöissä.

Puhdistamon ympäristöluvassa annettua raja-arvoa perustellaan aluehallintoviraston päätöksessä nro 11/2013/1, 23.1.2013 seuraavasti: ”Jokeen johdettavan jäteveden bisfenoli A:n päästölle on määrätty enimmäispitoisuus, joka perustuu riskinarviointiselvityksiin, joita on julkaistu EU:n lisäksi myös mm. USA:ssa, Kanadassa, Australiassa ja Japanissa, sekä WHO:n ja FAO:n yhteistyönä. Selvitysten pääasiallinen sisältö on ollut altistus bisfenoli A:lle muun muassa tuttipullojen tai äidinmaidonkorvikepakkausten kautta, mutta erityisesti EU:ssa, mutta myös Kanadassa, on lähestytty asiaa myös jokiekosysteemin ja teollisuuslaitosten päästöjen kautta. Tieteellisten julkaisujen perusteella bisfenoli A:n reduktio jätevedenpuhdistamolla on korkea, jos puhdistamo on mitoitettu oikein, varustettu jälkikäsitellyllä (hiekkasuodatus) ja hygienisoinnilla (otsonointi). Luvansaajan tulee huolehtia laitossuunnittelun, erityisesti teollisuuslinjan esikäsitteilyn ja jätevesien jälkikäsitteilyn, osalta siitä, että laajennettu laitos suunnitellaan myös bisfenoli A:n poiston osalta riittävän tehokkaaksi. Annettu bisfenoli A:n enimmäispitoisuus pohjautuu EU:n riskinarviointiin, jonka perusteella korkein haitattomaksi arvioitu pitoisuus jokivedessä (PNEC) on 1,6 µg/l. Lukuarvallisesti määrätty enimmäispitoisuus on verrannollinen Kanadassa vuonna 2012 solmittuun sopimukseen, joka rajoittaa paperin kierrätyslaitosten jäteveden bisfenoli A:n enimmäispitoisuuden arvoon 1,75 µg/l ja vastaanottavan vesistön enimmäispitoisuuden arvoon 0,175 µg/l. Bisfenoli A:n raja-arvolla halutaan erityisesti suojella jokiveden kalakantoja ja ekosysteemiä yleisemminkin, mutta toisaalta myös turvata Rauman kaupungin käyttämän raakaveden laatu. Julkaistujen tieteellisten tutkimusten, sekä eri puolilla maailmaa julkaistujen viranomais selvitysten ja hakemuksesta annettujen lausuntojen perusteella pääteltynä jokiveden kohonneesta bisfenoli A -pitoisuudesta aiheutuneiden terveydellisten haittojen aiheutumisen todennäköisyys vaikuttaa kuitenkin alhaiselta.”

Hallinto-oikeus on muuttaessaan raja-arvon tavoitteelliseksi perustellut asiaa päätöksessään nro 15/0294/2 3.11.2015 muun muassa seuraavasti: ”Edellä lausutut seikat huomioon ottaen bisfenoli A:n on katsottava olevan riskitekijä Eurajoen ekosysteemille ja kalastolle. Eurajoen vesi on lisäksi Rauman kaupungin raakaveden oton lähde. JVP-Eura Oy:n jätevedenpuhdistamolla käsitellään Suomessa ainoana bisfenoli A:ta käyttävän teollisuuslaitoksen jätevedet. Kemikaalin haitallisuudesta saatavilla olevat tiedot ovat epävarmoja. Näin ollen hallinto-oikeus katsoo, että bisfenoli A:lle on ollut tarpeen määrätä päästöraja-arvo ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi ympäristönsuojelulain 43 §:n 1 momentin 1 kohdan ja ympäristönsuojelulain 4 §:ssä säädetyn varovaisuusperiaatteen nojalla siten kuin aluehallintovirasto on määrännyt. Hallinto-oikeus on kuitenkin muuttanut lupamääräyksessä 4a asetetun bisfenoli A:n raja-arvon tässä vaiheessa tavoitteelliseksi ottaen huomioon, että jätevedenpuhdistamon laajennus on ollut lupahakemusvaiheessa suunnitteilla, ja Jujo Thermal Oy:lle on sille 3.4.2013 annetussa lupapäätöksessä asetettu velvoite tietyn ajan kuluessa tuon päätöksen lainvoimaistumisesta selvittää aineen esiintymistä prosessivesijakeissa ja esittää toimenpiteet kuormituksen vähentämiseksi.

Tarkkailutulosten perusteella paperitehtaan jäteveden bisfenoli A -pitoisuudessa on suurta vaihtelua ja yksittäisissä näytteissä pitoisuus on poikennut keskimääräisestä tasosta huomattavasti. Joidenkin näytteiden pitoisuus on ollut niin poikkeava, että on syytä myös epäillä virhettä näytteenotossa tai mittauksessa. Aluehallintovirasto on tämän johdosta asettanut raja-arvon tulkittavaksi siten, että raja-arvo tulee alittaa vuosikeskiarvona.

Vakiintuneen käytännön mukaisesti raja-arvon valvonnan edellyttämä tarkkailu voidaan toteuttaa jätevedenpuhdistamolla suoritettuna paperitehtaan jätevesien esikäsitteilyn (esiselkeytyksen) jälkeen, ennen paperitehtaan jätevesien johtamista yhteispuhdistukseen yhdyskuntajätevesien kanssa. Tämä vastaa suunnitelmassa esitetyn mittaustietoa jäteveden bisfenoli A -pitoisuuksista.”

Lupamääräys 22a

Hakija on vuodesta 2016 alkanut seurannut tiheällä näytteenotolla bisfenoli A:n pitoisuuksia Eurajoessa, Kuurnamäensillan kohdalla olevalla yhteistarkkailuohjelman mukaisella näytteenottopisteellä. Tarkkailun tulosten perusteella bisfenoli A:n pitoisuus jää keskimäärin haitattoman pitoisuuden (PNEC, 1,6 µg/l) alapuolelle ollen noin 0,3 µg/l. Kahdesti näytteenotossa on kuitenkin havaittu haitattoman pitoisuuden yllättävä pitoisuus: 1,9 µg/l (18.10.2016) ja 5,2 µg/l (26.4.2017). Tarkkailu on tehty samanaikaisesti jätevedenpuhdistamon näytteenoton kanssa ja voidaankin havaita, että tällöin myös jokeen johdetun jäteveden BPA-pitoisuus on ollut poikkeuksellisen korkea (34–42 µg/l) ja siten ylittänyt jätevedenpuhdistamolle tavoitteellisen vuosikeskiarvona annetun 20 µg/l.

Tarkkailun tuloksia laskennallisiin arvoihin verrattaessa havaitaan, että pitoisuuksia joessa voidaan melko luotettavasti arvioida päästön perusteella. Aluehallintovirasto kuitenkin katsoo, että on tarpeen varmistaa säännöllisen vesistöseurannan jatkuminen. Tämän johdosta ympäristölupaa täydennetty määräyksellä bisfenoli A:n tai mahdollisesti jatkossa jonkin muun haitallisen kemikaalin päästötasosta kertovan aineen säännöllisellä vesistöseurannalla. Velvoite voidaan liittää osaksi Eurajoen yhteistarkkailuohjelmaa sitä seuraavan kerran uudistaessa. Valvontaviranomaisen tulee seurata kemikaalien käytön muutoksia ja tarvittaessa muuttaa tarkkailussa olevaa haitta-ainetta vastaamaan paremmin vaikutustarkkailun tarvetta.

Aluehallintovirasto on katsonut vesistövaikutusten selvittämiseksi riittävän jatkossa neljä näytteenottokertaa vuodessa, mikä vastaa lainvoimaisen ympäristöluvan lupamääräyksessä 18 annettua vähimmäistarkkailutiheyttä jäteveden bisfenoli A:lle.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Jujo Thermal Oy on vaatinut, että hallinto-oikeus muuttaa aluehallintoviraston lupamääräystä 2a seuraavasti:

Jätevesien yhteispuhdistukseen johdettavan jäteveden bisfenoli A -pitoisuus (CAS 80-05-7) saa olla 1.1.2019 alkaen korkeintaan 3,1 mg/l. Raja-arvoa katsotaan noudatettuna, kun vähintään kahdentoista (12) näytteen mittaustulosten vuosikeskiarvo ilman mittauserävarmuuksien vähentämistä alittaa raja-arvon.

Lisäksi on vaadittu Etelä-Suomen aluehallintovirastoa korvaamaan valittajalle asian käsittelystä aiheutuvat oikeudenkäyntikulut ja asiassa määrättävä oikeudenkäyntimaksu täysimääräisesti korkolain 4 § 1 momentin mukaisine viivästyskorkeineen siitä lukien, kun kuukausi on kulunut päivästä, jona hallinto-oikeuden päätös on ollut asianosaisten saatavissa.

Yhtiö on perustellut vaatimuksiaan sillä, että ympäristönsuojeluasetuksen liitteen 1 mukaisesti aineet ja valmisteet, joilla osoitetaan olevan lisääntymiseen vaikuttavia ominaisuuksia, tulee huomioida päästöjen raja-arvoja asetettaessa. Bisfenoli A on CLP-asetuksen yhdenmukaistetun luokituksen perusteella tällainen aine. Valittaja hyväksyy raja-arvon asettamisen, mutta raja-arvoa on muutettava, koska nyt asetettu raja-arvo perustuu virheelliseen laskentaan.

Annetun päätöksen perusteluissa on todettu, että jos paperitehtaan jäteveden bisfenoli A -pitoisuus on annetun raja-arvon mukainen, 2,0 mg/l, laskennallinen pitoisuus 99 %:n poistoteholla on Eurajokeen johdettavassa vedessä 0,02 mg/l, mikä vastaa puhdistamoyhtiön lainvoimaisen ympäristöluvan tavoitteellista raja-arvoa. Koska puhdistamoyhtiön luvan raja-arvo on asetettu sellaiseksi, ettei haitatonta pitoisuutta (PNEC 1,6 µg/l) ylitetä Eurajoessa, pysytään raja-arvolla täten estämään bisfenoli A:n haitalliset vaikutukset vesistöissä.

Raja-arvon laskenta on virheellinen. Laskelma ei ota huomioon sitä, että JVP-Eura Oy:n puhdistamolle tulee jätevesiä myös muista lähteistä kuin valittajan tehtaalta. JVP-Eura Oy:n jätevedenpuhdistamon tarkkailututkimuksen mukaan JVP-Eura Oy:n puhdistamolle johdettiin vuonna 2017 jätevesiä yhteensä 2 774 372 m³, joista 64 % eli 1 761 765 m³ johdettiin valittajan paperitehtaalta. Asiassa tulee lisäksi huomioida, että valittajan osuus jätevedenpuhdistamon tulovirtaamasta tulee jatkossakin olemaan noin 65 %, vaikka puhdistamolle tulevan jäteveden määrä on vuoden 2017 lopulla pienentynyt.

Jäteveden määrä on pienentynyt, koska sijaintipaikassa ja toimintaympäristössä on tapahtunut muutoksia. Vuoden 2017 lopussa HK Scan Finland Oy lopetti toimintansa, jolloin puhdistamon tulovirtaama pienentyi marras- ja joulukuussa noin 30 000 m³/kk. Valittajan paperitehtaan jätevesien osuus JVP-Eura Oy:n tulovirtaamasta oli näiden kuukausien aikana 62 %. Valittajan osuus jätevedenpuhdistamon tulovirtaamasta tulee jatkossa olemaan arviolta 65 %. Valittajan jätevesien määrään ei ole odotettavissa muutoksia tulevien vuosien aikana. Toimenpiteet tehtaalla tähtäävät kuitenkin jätevesimäärän vähentämiseen tulevaisuudessa.

Valittajan osuus jätevedenpuhdistamon tulovirtaamasta ja valittajan tuottama bisfenoli A:n määrä tulee huomioida vaaditulla tavalla, koska muiden JVP-Eura Oy:n puhdistamolle johdettavien jätevesien vaikutuksesta bisfenoli A:n pitoisuus pienenee ennen biologista käsittelyvaihetta. Muista lähteistä tulevien jätevesien osuus bisfenoli A:n kokonaispitoisuudesta on vähäinen.

Muista lähteistä tulevien jätevesien osuus bisfenoli A:n kokonaispitoisuudesta on kuvattu vuoden 2017 JVP-Eura Oy:n ja Jujo Thermal Oy:n E-PRTR asetuksen mukaisten yhdisteiden päästöt -raportissa, jonka mukaan valittajan paperitehtaan jätevesien mukana jätevedenpuhdistamolle tuli bisfenoli A:ta 1216 kg/vuosi ja muista lähteistä 32 kg/a eli 2,5 % koko kuormituksesta. Muiden kuin paperitehtaan jätevedet siis pienentävät bisfenoli A:n pitoisuutta.

Yllä todetulla tavalla valittajan osuus jätevedenpuhdistamon tulovirtaamasta on jatkossa n. 65 %, joten valittajan paperitehtaan bisfenoli A:n raja-arvon tulisi olla $2 \text{ mg/l} \div 0,65 = 3,1 \text{ mg/l}$. Tällöin valittajan paperitehtaan jätevesien sekoittuminen muihin JVP-Eura Oy:n puhdistamolle johdettaviin jätevesiin on huomioitu.

Raja-arvon nostaminen 3,1 mg/l:ssa paperitehtaan jätevedessä ei vaaranna JVP-Eura Oy:n puhdistamon toimintaa, puhdistamon biolietteen hyötykäyttöä, vastaavan vesistön vesiekosysteemin tilaa tai vastaanottavan vesistön hyötykäyttöä. Tällä pitoisuustasolla jätevedenpuhdistamo kykenee normaali-toimintansa aikana puhdistamaan jätevetensä niin, ettei se ylitä sille asetettua käsitellyn jäteveden bisfenoli A:n raja-arvopitoisuutta 0,02 mg/l. Tätä raja-arvoa noudatettaessa Euroopan Unionin bisfenoli A:lle tehdyssä riskinarvioinnissa määritetty haitaton vesistö-pitoisuus ei ylitä. Tämän riskinarvioinnin mukaan bisfenoli A:n arvioitu haitaton pitoisuus (PNEC) jätevedenpuhdistamolla on 320 mg/l, joka on huomattavasti korkeampi kuin valittajan vaatima 3,1 mg/l eli tämä ei vaaranna puhdistamon toimintaa tai vesistön vesiekosysteemin tilaa tai vastaanottavan vesistön hyötykäyttöä.

Puhdistamon biolietteen hyötykäyttö ei vaaranna. Tämä johtuu siitä, että bisfenoli A on nopeasti biohajoava, joten se ei kerry biolietteeeseen. Tämä on todettu myös annetun lupamääräyksen 2a perusteluissa. Se täyttää siten valittajan voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksen 2, jonka mukaan jätevesien sisältämien kehittimien, reaktiivisten värien tai muiden haitallisuudeltaan näihin rinnastettavien osittain jätevesiin päätyvien kemikaalien määrä ei saa ylittää pitoisuutta, joka vaarantaa puhdistamon toiminnan, puhdistamon biolietteen hyötykäytön, vastaanottavan vesistön vesiekosysteemin tilan tai vastaanottavan vesistön veden hyötykäytön.

Valittajan voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksen nro 18 mukaan prosessijätevesistä tulee lisäksi määrittää julkisen valvonnan alaisessa laboratoriossa neljännesvuosittain fenoliset yhdisteet ja bisfenoli A, sekä kokonaisorganinen hiili (TOC). Valittajan nykyisen omavalvonnan mukaan bisfenoli A:n pitoisuuksia prosessijätevesistä mitataan tällä hetkellä 24 kertaa vuodessa. Bisfenoli A:n vuosikeskiarvon laskeminen vain neljään mittaukseen perustuen ei anna todellista kuvaa aineen pitoisuudesta prosessijätevesissä. Valittaja vaatii, että bisfenoli A:n pitoisuutta tulisi mitata prosessijätevesistä julkisen valvonnan alaisessa laboratoriossa vähintään 12 kertaa vuodessa. Tällöin vuosikeskiarvo edustaa todellista aineen pitoisuutta paremmin kuin vain neljännesvuosittain otettavat näytteet.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston virheellinen menettely huomioon ottaen asiassa olisi kohtuutonta, mikäli valittaja joutuisi pitämään oikeudenkäyntikulunsa kokonaan vahinkonaan. Valittaja varaa tilaisuuden esittää lopullisen oikeudenkäyntikululaskun kirjallisen valmistelun päätyttyä.

Asian käsittely hallinto-oikeudessa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on ilmoittanut, että sillä ei ole lausuttavaa asiassa.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on antanut vastineen. Vastineessa on todettu, että raja-arvoa ei ole tarpeen muuttaa valituksen johdosta. Aluehallintoviraston asettamalla raja-arvolla, 2,0 mg/l saavutetaan

ELY-keskuksen lausunnossa esitetyt tavoitteet. Bisfenoli A:n tarkkailukertojen määrä voidaan muuttaa muutoksenhakijan ehdotuksen mukaiseksi.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on antanut asiassa lausunnon, jonka mukaan päätöstä ei tule valituksen johdosta muuttaa eikä aluehallintovirastoa tule määrätä korvaamaan valittajalle aiheutuneita kustannuksia. Asiassa on huomioitava mitä valituksenalaisen päätöksen ratkaisussa ja sen perusteluissa on sanottu.

Aluehallintovirasto on arvioinut käytettävissä olevan tarkkailutiedon perusteella, että noin 99 % bisfenoli A:sta poistuu jätevedenpuhdistamolla. Valituksenalaisen päätöksen sivulla 4 on kuvattu laskentamalli, johon oletus 99 % poistotehosta puhdistamolla perustuu. Raja-arvoa määrittäessä ei ole huomioitu muiden puhdistamolle tulevien jätevesien laimentavaa vaikutusta. Bisfenoli A-kemikaalin jokeen johdetun päästön vähentyminen on ollut merkille pantavaa laitoksella ja jätevedenpuhdistamolla tehtyjen toimenpiteiden ansiosta. Lupamääräyksellä varmistetaan päästön pysyminen tasolla, joka voidaan ympäristöluvassa kuvatun perusteella katsoa hyväksyttäväksi.

Tarkkailukerroista määrätään jätevesien tarkkailua koskevassa määräyksessä 18 ja tarkkailusuunnitelmassa. Näin ollen tarkkailukertojen määrää ei ole tarkoituksenmukaista toistaa. Lainvoimaisen ympäristöluvan määräyksen 18 mukaisesti vähimmäismäärä tarkkailulle on neljä kertaa vuodessa. Tarkkailusuunnitelmassa hyväksytyt mukaisesti tarkkailua kuitenkin tehdään tiheämmin. Nykyisessä tilanteessa, jossa bisfenoli A on pääasiallinen kemikaali lämpöpapertuotannossa, on tarkoituksenmukaista tarkkailla vähimmäisvaatimuksia tiheämmin, kuten muutoksenhakija esittää. Vaatimus tarkkailukertojen vähimmäismäärän nostamisesta ei kuitenkaan aiheuta tarvetta muuttaa ympäristölupaa, koska kyse on tarkkailusuunnitelmassa ratkaistavasta asiasta ja vaatimus vastaa nykyistä suunnitelmaa.

Eurajoen kunnalle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

Eurajoen kunnan terveydensuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

Euran kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

Euran kunnan terveydensuojeluviranomaiselle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen. Vastinetta ei ole annettu.

Jujo Thermal Oy on antanut asiassa vastaselityksen, jossa on todettu muun ohella, että muuttamalla lupamääräystä valituksessa esitetyllä tavalla varmistetaan edelleen se, että bisfenoli A:n vaikutukset pysyvät tasolla, joka voidaan ympäristöluvassa kuvatun perusteella katsoa hyväksyttäväksi. Vastaselityksen mukaan valittajan arvonlisäverottomat oikeudenkäyntikulut ovat 3.577,50 euroa.

Euran kunnanhallitus on antanut asiassa vastineen, jossa on todettu, että Jujo

Thermal Oy on vuoden 2019 lopussa luopunut kokonaan Bisfenol A:n käytöstä. Bisfenol A:n näyteanalyysien säännönmukaista tarkkailua ei enää kyseisen kemikaalin käytön loputtua nähdä tarpeelliseksi. Bisfenol A:n tilalle tulleen korvaamaan Bisfenol S:n vaikutuksien arviointi jäteveden puhdistamon toimintaan ja vesistökuormitukseen on määrittämättä. Bisfenol S pitoisuus on otettu seurantaan vuoden 2020 tammikuusta lähtien.

Kunnanhallituksen vastine on lähetetty tiedoksi Jujo Thermal Oy:lle.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää valituksen
2. Hallinto-oikeus hylkää Jujo Thermal Oy:n oikeudenkäyntikuluvaatimuksen sekä vaatimuksen oikeudenkäyntimaksun korvaamisesta

Perustelut

1. Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 7 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittajan on järjestettävä toimintansa niin, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Jos pilaantumista ei voida kokonaan ehkäistä, se on rajoitettava mahdollisimman vähäiseksi. Toiminnanharjoittajan on rajoitettava toimintansa päästöt ympäristöön ja viemäriverkostoon mahdollisimman vähäisiksi.

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan, jos toimintaan 4 luvun mukaan tarvitaan lupa (luvanvarainen toiminta) tai toiminta 11 luvun mukaan on rekisteröitävä (rekisteröitävä toiminta), toiminnanharjoittajan on sen lisäksi, mitä 7 §:ssä säädetään, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että:

- 1) toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa;
- 2) energiankäyttö toiminnassa on tehokasta;
- 3) toiminnasta aiheutuvia päästöjä ja vaikutuksia tarkkaillaan ja niistä sekä toiminnassa käytettävistä raaka-aineista, polttoaineista ja muista kemikaaleista, toiminnassa syntyvistä jätteistä ja toiminnassa käsitellyistä jätteistä toimitetaan viranomaiselle tarpeellisia tietoja;
- 4) toiminnanharjoittajan käytettävissä on toiminnan laatuun ja laajuuteen nähtäen riittävä asiantuntemus.

Ympäristönsuojelulain 19 §:n 1 momentin mukaan kemikaalia ei luvanvaraisessa, ilmoituksenvaraisessa tai rekisteröitävässä toiminnassa saa käyttää siten, että siitä aiheutuu tässä laissa tarkoitettua merkittävää ympäristön pilaantumisen vaaraa. Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta säädetään 14 luvussa.

Pykälän 2 momentin mukaan kemikaalista aiheutuvan ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen tai rekisteröitävän toiminnan harjoittajan on, silloin kun se on kohtuudella mahdollista, valittava käyttöön olemassa olevista vaihtoehdoista kemikaali tai menetelmä, josta aiheutuu vähiten ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Pykälän 3 momentin mukaan kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista säädetään lisäksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta

annetussa laissa sekä kuluttajatuotteiden turvallisuudesta kuluttajaturvallisuuslaissa (920/2011).

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 1 kohdan ja 3 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista. Lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 65 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen tai 64 §:n mukaisen suunnitelman hyväksynyt viranomainen voi tarvittaessa muuttaa antamiaan tarkkailumääräyksiä tai hyväksymäänsä suunnitelmaa luvan tai suunnitelman voimassaolosta huolimatta. Muutosta koskeva päätös voidaan tehdä päätöksen tehneen viranomaisen omasta aloitteesta tai luvanhaltijan, valvontaviranomaisen, yleistä etua valvovan viranomaisen, kunnan tai haittaa kärsivän asianosaisen taikka 186 §:ssä tarkoitetun rekisteröidyn yhdistyksen tai säätiön vaatimuksesta. Luvanhaltijan muutosta koskevaan hakemukseen sovelletaan 39 §:ää. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 67 §:n mukaan, jos teollisuusjätevedtä johdetaan yhdistykunnan jätevedenpuhdistamolle, ympäristöluvassa on tarvittaessa määrättävä jätevesien esikäsittelystä ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tai jätevedenpuhdistamon toimintakyvyn turvaamiseksi.

Ympäristönsuojelulain 75 §:n 1 momentin mukaan direktiivilaitoksen päästöraja-arvojen, tarkkailun ja muiden lupamääräysten on parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen toteuttamiseksi perustuttava päätelmiin. Päästöille on ympäristöluvassa määrättävä päästöraja-arvot siten, että päätelmien päästöarvoja ei ylitetä laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa.

Samanaikaisesti 2 momentin mukaan, jos päätelmissä ei ole ilmoitettu päästöarvoja, luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päätelmissä kuvattua parasta käyttökelpoista tekniikkaa vastaavan ympäristönsuojelun tason saavuttamiseksi. Jos päätelmissä ei ole kuvattu laitoksella käytettävää tekniikkaa, parhaan käyttökelpoisen tekniikan arviointiin sovelletaan päästöraja-arvoja määrättäessä 53 §:ssä säädettyjä arviointiperusteita.

Ympäristönsuojelulain 90 §:n mukaan lupaviranomainen voi täsmentää lupamääräystä tai täydentää lupaa 54 §:n nojalla saadun erityisen selvityksen perusteella. Asian käsittelyssä noudatetaan, mitä 96 §:ssä säädetään.

Ympäristönsuojelulain 140 §:n mukaan kaikessa toiminnassa on tavoiteltava sellaista pintavesien laatua, jossa vesiympäristölle vaarallisista ja haitallisista aineista ei aiheudu terveyshaittaa tai merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 42 §:n mukaan ympäristöluvassa ja ilmoituspäätöksessä on annettava tarpeelliset päästöarajat ja muut päästömääräykset vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettaville teollisuusjätevesille ja muille vesille, jos ne sisältävät tämän asetuksen liitteessä 1 tarkoitettuja aineita, sen varmistamiseksi, että jätevedet esikäsitellään asianmukaisesti ja päästöjä tarkkaillaan. Viranomaisen on lupa- tai ilmoitusasiaa käsiteltäessä kuultava vesihuoltolaitosta.

Asiassa saatu selvitys

Jujo Thermal Oy:n paperitehtaat sijaitsevat Euran kunnan Kauttuan taajamassa Eurajoen varrella, vajaan kilometrin etäisyydellä Pyhäjärvestä. Sijaintipaikassa ja toimintaympäristössä ei ole tapahtunut muita merkittäviä muutoksia, kuin HK Scan Finland Oy tehtaan toiminnan loppuminen lainvoimaisen luvan myöntämisen jälkeen.

Paperitehtaan jätevedet johdetaan käsiteltäväksi JVP-Eura Oy:n jätevedenpuhdistamolle, jonka osakas Jujo Thermal Oy on. Puhdistamolta jätevedet johdetaan edelleen Eurajokeen. Lämpöherkän paperin valmistuksessa käytettävien päällystekemikaalien käsittelyn yhteydessä syntyvät pesuvedet ohjataan tehtaalla ultrasuodatukseen, missä vesien sisältämä liukenematon aine pyritään erottamaan. Eurajoen veden laatuun vaikuttavat JVP-Eura Oy:n jätevedenpuhdistamon päästöjen lisäksi Säskylän kunnan ja, Apetit Suomen jätevedet sekä hajakuormitus joen valuma-alueelta. JVP-Eura Oy:n jätevedenpuhdistamon tarkkailutkimuksen mukaan JVP-Eura Oy:n puhdistamolle johdettiin vuonna 2017 jätevesiä yhteensä 2 768 937 m³, joista 64 % eli 1 761 765 m³ johdettiin valittajan paperitehtaalta.

Vuosien 2016–2017 mittaustietojen mukaan bisfenoli A:n pitoisuudet Eurajossa ovat vuosikeskiarvona olleet 0,26 µg/l ja 0,33 µg/l. Nämä toteutuneet arvot ovat vuosikeskiarvoja kaksi kertaa kuukaudessa suoritetusta tarkkailusta. Jujo Thermal Oy on vähentänyt puhdistamolle ja puhdistamon kautta vesistöön johdettua bisfenoli A -päästöä seurannan aloittamisen (2011–2012) jälkeen. Merkittävimmät muutokset on lainvoimaisen luvan myöntämisen (2013) jälkeen saavutettu JVP-Eura Oy:n jätevedenpuhdistamon toiminnan tehostumisen kautta sekä luvan tarkistamista ennen tehtaalla tehdyillä toimenpiteillä esimerkiksi päällystepitoisten vesien erilliskeräyksellä ja ultrasuodatuksella. Vuonna 2012 paperitehtaalta lähtevän jäteveden bisfenoli A:n pitoisuus oli keskimäärin 3,8 mg/l, kun taas vuoden 2017 keskimääräinen pitoisuus on ollut 1,4 mg/l. JVP-Eura Oy:n Eurajokeen lähtevästä vedestä on vuonna 2016 mitattu kaksi kertaa ja vuonna 2017 kolme kertaa bisfenoli A:n tavoitearvon ylittäviä pitoisuuksia.

Bisfenoli A on ehdokasluettelossa erityistä huolta aiheuttavien aineiden lupamenettelyyn REACH-asetuksen (EY n:o 1907/2006) liitteen XIV mukaisesti. Syynä on lisääntymisvaarallisuus ja hormonitoimintaan vaikuttavat ominaisuudet sekä ihmisen terveydelle, että ympäristössä. Bisfenoli A:n käyttöä on rajoitettu REACH-asetuksen liitteen XVII mukaisesti. Lämpöherkkää paperia, jonka bisfenoli A:n pitoisuus on suurempi kuin 0,02 paino-% ei ole saanut saattaa markkinoille 2.1.2020 alkaen. Saadun selvityksen mukaan Jujo Thermal Oy on vuoden 2019 lopussa luopunut bisfenoli A:n käytöstä ja sen tilalle on tullut bisfenoli S.

Oikeudellinen arviointi

Etelä-Suomen aluehallintovirastossa on Jujo Thermal Oy:n hakemuksen johdosta ollut ratkaistavana hakemus olemassa olevan ympäristöluvan lupamääräyksen 2 mukaisen suunnitelman tarkistamisesta. Aluehallintovirasto on hyväksynyt esitetyn suunnitelman ja sen aikataulun sekä täydentänyt ympäristöluvaa määräyksillä 2a ja 22a. Hallinto-oikeudessa ratkaistavana on kysymys siitä, onko Etelä-Suomen aluehallintovirasto voinut valituksenalaisella päätöksellään asettaa bisfenoli A:n raja-arvon lupamääräyksessä 2a asetetun mukaiseksi. Lisäksi ratkaistavana on yhtiön valituksen johdosta se, onko haitta-aineen pitoisuuden mittauskertoja lisättävä.

Bisfenoli A on CLP-asetuksen yhdenmukaistetun luokituksen perusteella aine, jolla on lisääntymiseen vaikuttavia haitallisia ominaisuuksia. Tällaiset aineet ja valmisteet tulee huomioida päästöjen raja-arvoja asetettaessa. Valituksenalaisessa päätöksessä haitta-aineelle on asetettu raja-arvoksi 2,0 mg/l. JVP-Euran jätevedenpuhdistamolle myönnetyssä ympäristöluvassa on asetettu laitokselle tavoitteellinen raja-arvo 0,02 mg/l käsitellyn jäteveden bisfenoli A:n pitoisuudelle. Tarkkailutulosten perusteella paperitehtaan jäteveden bisfenoli A:n pitoisuudessa on ollut suurta vaihtelua.

Jujo Thermal Oy on esittänyt, että asetettu raja-arvo, 2,0 mg/l, on perustunut laskentavirheeseen. Yhtiö on omassa laskelmassaan huomionut sen, että yhtiön jätevesi muodostaa vain osan, noin 65 %, jätevedenpuhdistamon tulovirtaamasta. Yhtiö on näin ollen huomionut muiden puhdistamolle tulevien jätevesien laimentavan vaikutuksen laskelmassaan. Aluehallintoviraston antaman lausunnon mukaan aluehallintovirasto ei ole raja-arvoa määrättäessä huomionut muiden puhdistamolle tulevien jätevesien laimentavaa vaikutusta.

JVP-Euran jätevedenpuhdistamolla ei ole ehdotonta bisfenoli A:n luparajaa, vaan sille on asetettu tavoitteellinen luparaja, johon sen tulee toiminnassaan pyrkiä. Jätevedenpuhdistamon toiminta on ajoittain ollut epävakaata ja puhdistusteho on ajoittain ollut varsin alhainen. Muun muassa vuotovesien määrän vaihtelevuudesta johtuen puhdistamon puhdistusteho saattaa vaihdella. Vaikka toiminnanharjoittajan jätevedenpuhdistamolle johdettavien jätevesien määrä pysyisikin samana, ei muiden puhdistamolle johdettavien jätevesien määrästä ole kuitenkaan varmuutta. JVP-Euran jätevedenpuhdistamolle saapuvissa ja sieltä lähtevissä jätevesissä on näin ollen kyse Jujo Thermal Oy:n vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevasta seikasta.

Toiminnanharjoittajalle asetettavaa raja-arvoa ei voida perustaa puhdistamolle saapuvien muiden jätevesien laimentavaan vaikutukseen. Koska teollisuuden ympäristöluvassa tulee minimoida teollisuuden päästöt puhdistamolle, on bisfenoli A:n pitoisuuden vähentämisen lähde Jujo Thermal Oy:n omista prosesseista. Niin toiminnanharjoittaja kuin puhdistamokin vastaavat omista jätevesistään niille asetettujen lupien mukaisesti. Muiden puhdistamolle tulevien jätevesien laimentavaa vaikutusta ei ole huomioitava raja-arvon asettamisessa, eikä aluehallintoviraston raja-arvoa koskevassa laskelmassa näin ollen ole virhettä.

Asetettu päästöraja-arvo on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi ja parhaan käyttökelpoisen tekniikan toteuttamiseksi. Sillä voidaan myös varmistaa, että puhdistamoyhtiöllä on tosiasiallinen mahdollisuus saavuttaa sille asetettu raja-

arvo. Kun otetaan lisäksi huomioon se, että Eurajoen vesi on Rauman kaupungin raakaveden oton lähde ja bisfenoli A:n on katsottava olevan riskitekijä Eurajoen ekosysteemille ja kalastolle, on bisfenoli A:n raja-arvon asettamisessa otettava huomioon varovaisuusperiaate. Annetun raja-arvon asettamisella varmistetaan, että kuormitus on mahdollisimman pieni ja satunnaisia kuormituspiikkejä saadaan vähennettyä sekä varmistetaan päästön pysyminen tasolla, joka voidaan ympäristöluvassa kuvatun perusteella katsoa hyväksyttäväksi. Toiminnanharjoittaja ei ole antanut perusteita jäteveden raja-arvojen nostamiselle.

Asiassa saadun tiedon mukaan bisfenoli A:n käytöstä on luovuttu vuoden 2019 lopussa ja sen tilalle on tullut bisfenoli S. Ottaen huomioon valituksen perusteena ollut päätös, jossa on käsitelty luparajojen osalta vain bisfenoli A:n käyttöä sekä toiminnanharjoittajan valituksen vaatimuksien kohdistuminen vain kyseisen aineen pitoisuuteen, ei muutoksen takia ole syytä arvioida asiaa toisin. Bisfenoli S:n haitallisuus ja tarve asettaa sille mahdollisesti uusi luparaja sekä bisfenoli A:n luparajan kumoaminen tästä syystä tulee arvioida erikseen.

Valituksessa on lisäksi vaadittu, että lupamääräykseen 2a tulee täydentää tarkkailukertojen lukumäärä. Lainvoimaisen ympäristöluvan määräyksen 18 mukaisesti vähimmäismäärä tarkkailulle on neljä kertaa vuodessa. Tarkkailusuunnitelmassa hyväksytyn mukaisesti tarkkailua tehdään kuitenkin useammin. Vaatimus tarkkailukertojen vähimmäismäärän nostamisesta ei aiheuta tarvetta muuttaa ympäristölupaa. Esitetty vaatimus vastaa nykyistä suunnitelmaa.

Edellä todetun perusteella hallinto-oikeus hylkää yhtiön valituksen.

2. Oikeudenkäyntikulut ja oikeudenkäyntimaksu

Hallintolainkäyttölain 74 § 1 momentin mukaan asianosainen on velvollinen korvaamaan toisen asianosaisen oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan. Mitä tässä pykälässä ja 75 §:ssä säädetään asianosaisesta, voidaan soveltaa myös päätöksen tehneeseen hallintoviranomaiseen.

Saman pykälän 2 momentin mukaan harkittaessa julkisen asianosaisen korvausvelvollisuutta on otettava erityisesti huomioon, onko oikeudenkäynti aiheutunut viranomaisen virheestä.

Hallinto-oikeus toteaa, että ottaen huomioon asiassa annettu ratkaisu, ei ole kohtuutonta, että valittaja joutuu pitämään oikeudenkäyntikulut ja oikeudenkäyntimaksun vahinkonaan.

Sovellatut oikeusohjeet

Perusteluissa mainitut

Julkipano

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Euran kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta ympäristönsuojelulain 197 §:n 2 momentin ja kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 107 §:n 1 momentin mukaan tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n perusteella valitusluvan.

Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **26.10.2020**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janne Marttila ja Reko Vuotila sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Kirsti Poikonen.

Reko Vuotila

Kirsti Poikonen

Janne Marttila

Hallinto-oikeuden esittelijä

Maiju Sulin

Toimituskirjan antaja:

Inkeri Eriksson
lainkäyttösihteeri

Jakelu

Päätös ja maksu

Jujo Thermal Oy
oikeudenkäyntimaksu 250 euroa
(*Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen
oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.*)

Asiamies:

[REDACTED]
[REDACTED]

Jäljennös maksutta

Euran kunnan ympäristönsuojeluviranomainen/
Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta

Eurajoen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen/
Eurajoen kunnan ympäristölautakunta

Euran kunnan terveydensuojeluviranomainen/
Etelä-Satakunnan ympäristölautakunta

Eurajoen kunnan terveydensuojeluviranomainen/
Porin kaupungin ympäristövirasto / Ympäristöterveysjaosto

Euran kunnanhallitus

Eurajoen kunnanhallitus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Ympäristö ja luonnonvarat, sähköisesti

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/
Kalatalousryhmä, sähköisesti

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, sähköisesti
Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus, sähköisesti

ARS

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaan-
nista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite:	Korkein hallinto-oikeus PL 180, 00131 Helsinki
Sähköposti:	korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi
Käyntiosoite:	Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
Puhelin:	029 56 40200
Faksi:	029 56 40382
Aukioloaika:	arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>